

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **J. Č.**, zastoupen Mgr. Evou Godinovou, advokátkou se sídlem Kozinova 1, Šumperk, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 1292/25, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 29. 6. 2016, č. j. X, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci ze dne 31. 8. 2017, č. j. 72 Ad 21/2016 – 33,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalované se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

IV. Ustanovené zástupkyni žalobce Mgr. Evě Godinové, advokátce, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů za řízení o kasační stížnosti ve výši 2.600 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Žalovaná dne 31. 5. 2016 rozhodla dle § 61a zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), že od 11. 6. 2016 náleží žalobci namísto invalidního důchodu pro invaliditu druhého stupně starobní důchod, který činí 5.884 Kč měsíčně, neboť dle § 61a zákona o důchodovém pojištění dnem, kterým žalobce dosáhl 65 let věku, zaniká nárok na invalidní důchod a současně tímto dnem žalobci vzniká

nárok na starobní důchod ve výši, ve které dosud náležel invalidní důchod. Žalobce dosáhl věku 65 let dne 11. 6. 2016.

[2] Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky, jež žalovaná dne 29. 6. 2016 zamítla.

[3] Rozhodnutí ze dne 29. 6. 2016 napadl žalobce žalobou u Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci, který žalobu zamítl jako nedůvodnou. V odůvodnění rozsudku krajský soud uvedl, že v daném případě se výpočet starobního důchodu neprovádí, neboť podle § 61a odst. 2 zákona o důchodovém pojištění „*starobní důchod, na který vznikl nárok podle odstavce 1, náleží ve výši, v jaké náležel dosavadní invalidní důchod*". Výpočet starobního důchodu podle tohoto ustanovení nebyla žalovaná oprávněna vůbec provádět. Jiný postup, než pouhou přeměnu invalidního důchodu na starobní důchod a ponechání stejné výše, jí zákon podle citovaného ustanovení neumožňoval. Krajský soud nemohl přezkoumat výpočet invalidního důchodu, který žalobce již pobíral, neboť dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2000 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.") přezkoumává pouze napadené rozhodnutí. Rozhodnutí o přiznání invalidního důchodu není závazným podkladem a žalobce mohl v minulosti toto rozhodnutí napadnout samostatnou žalobou. Námitky žalobce ohledně jeho zdravotního stavu při přeměně invalidního důchodu na starobní se též míjely s přezkoumávaným rozhodnutím.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[4] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost.

[5] V kasační stížnosti stěžovatel brojí proti rozhodnutí o přeměně invalidního důchodu na starobní, neboť je přesvědčen, že mu měl být přiznán plný invalidní důchod a to ode dne, kdy o něj požádal, tedy 16. 10. 1995. Stěžovatel se domnívá, že splňuje podmínky pro přiznání plného invalidního důchodu, neboť je nemocný člověk a nemůže pracovat. V kasační stížnosti popisuje svoje zdravotní problémy a přiložil svou zdravotní dokumentaci. Zároveň odkazuje na rozsudek Vrchního soudu v Olomouci ze dne 10. 11. 1998, č. j. 1 Cao 197/98 – 36, ve věci jeho invalidního důchodu, z nějž dle jeho názoru vyplývá, že mu Česká správa sociálního zabezpečení byla povinna plný invalidní důchod přiznat.

[6] Ke kasační stížnosti se vyjádřila také žalovaná. Shrnula dosavadní vývoj případu a uvedla, že plně souhlasí se závěry krajského soudu uvedenými v jeho rozsudku. V rámci přezkumu rozhodnutí o přeměně invalidního důchodu na starobní důchod nelze přezkoumávat předchozí pravomocná rozhodnutí, která bylo možno napadnout samostatnou žalobou. Požadavky či výhrady žalobce ohledně jeho zdravotního stavu vůbec nesouvisí s předmětem soudního sporu. Dále ve vyjádření žalovaná reagovala na některé jednotlivé námitky týkající se stěžovatelova zdravotního stavu a řízení o přiznání invalidního důchodu, které v kasační stížnosti uvedl. Závěrem podotkla, že žalobce má možnost uplatnit na okresní správě sociálního zabezpečení novou žádost o invalidní důchod se zpětným datem přiznání, pokud se domnívá, že jeho zdravotní stav již dříve odpovídal plné invaliditě či invaliditě třetího stupně.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a je tedy projednatelná.

[8] Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[9] Stěžovatel nesouhlasí s rozhodnutím o přeměně invalidního důchodu na starobní, neboť se domnívá, že invalidní důchod mu měl být přiznán v plné výši, nikoliv jen částečný.

[10] Ze správního spisu vyplynulo, že stěžovatel od ledna 1993 opakovaně žádal o plný invalidní důchod (od 1. 1. 2010 invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně). Jeho žádostem nebylo vyhověno, neboť jeho zdravotní stav nebyl nikdy posudkově vyhodnocen jako plná invalidita. Od 1. 1. 1996 byl stěžovateli přiznán částečný invalidní důchod (od 1. 1. 2010 transformován na důchod pro invaliditu druhého stupně).

[11] Rozhodným pro posouzení věci je § 61a zákona o důchodovém pojištění. Dle tohoto ustanovení: *„nárok na invalidní důchod zaniká dnem, kterým jeho poživatel dosáhl věku 65 let; tímto dnem vzniká tomuto poživateli nárok na starobní důchod.“* Druhý odstavec pak stanoví, že: *„starobní důchod, na který vznikl nárok podle odstavce 1, náleží ve výši, v jaké náležel dosavadní invalidní důchod.“* Z tohoto ustanovení vyplývá, že v případě přeměny invalidního důchodu na důchod starobní z důvodu dosažení 65 let věku, se jedná o formální rozhodnutí, ve kterém nejsou znovu posuzována kritéria pro přiznání invalidního důchodu. Není tedy ani možné, aby žalovaná v rámci tohoto rozhodnutí výši důchodu jakkoliv změnila.

[12] Z výše uvedeného důvodu jsou námitky stěžovatele ohledně jeho zdravotního stavu a invalidity při přezkumu rozhodnutí o přeměně invalidního důchodu na starobní bez významu, neboť se jimi soud ale ani žalovaná nemůže zabývat.

[13] Nad rámec však Nejvyšší správní soud podotýká, že z rozsudku Vrchního soudu v Olomouci, jež stěžovatel přiložil ke své kasační stížnosti, nevyplývá, že měl být stěžovateli přiznán plný invalidní důchod, jak se domnívá. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení bylo zrušeno pro formální pochybení, a vrchní soud jí proto uložil rozhodnout znovu, nikoliv však nutně žádosti stěžovatele vyhovět. Oprávněnost nároku stěžovatele na plný invalidní důchod vrchní soud vůbec neposuzoval.

[14] Nejvyšší správní soud uzavírá, že ačkoliv se stěžovatel domnívá, že jeho zdravotní stav odpovídá plné invaliditě (invaliditě třetího stupně), subjektivní pocit stěžovatele se nemusí vždy shodovat s objektivním hodnocením lékařů a požadavky právních předpisů. Stěžovatelův zdravotní stav byl v rámci jeho opakovaných žádostí o změnu výše invalidního důchodu několikrát přezkoumán. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 11. 8. 2014 o zamítnutí žádosti stěžovatele o změnu výše invalidního

důchodu přezkoumával také Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci, který rozsudkem ze dne 12. 7. 2016, č. j. 60 Ad 1/2015 - 67, žalobu proti tomuto rozhodnutí zamítl a nepřisvědčil tak námitkám stěžovatele ohledně nesprávného posouzení jeho zdravotního stavu.

IV. Závěr a náklady řízení

[15] Stěžovatel se svými námitkami neuspěl. Jelikož Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí ani z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[16] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalované, které by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, pak v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

[17] Nejvyšší správní soud ustanovil usnesením ze dne 16. 11. 2017 stěžovateli zástupcem pro řízení o kasační stížnosti Mgr. Evu Godinovou, advokátku. Náklady řízení platí v takovém případě stát (§ 35 odst. 8 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Náklady spočívají v odměně ustanoveného zástupce za dva úkony právní služby (první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a doplnění kasační stížnosti) v částce 1.000 Kč [§ 7, § 9 odst. 2 a § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů] a dále ve dvou paušálních náhradách hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky). Celková výše odměny ustanoveného zástupce proto činí 2.600 Kč, částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. února 2018

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu